

KULTURA ORAZ OCHRONA ZABYTEKÓW

Działalność Powiatu w zakresie wspierania rozwoju kultury przyczynia się do podnoszenia jakości życia mieszkańców, a zarazem stanowi element budowania atrakcyjnej oferty powiatu dla osób z zewnątrz.

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 czerwca 2007 r. *o bibliotekach* oraz ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*, w 2006 r. została utworzona samorządowa instytucja kultury – Powiatowa Biblioteka Publiczna w Gliwicach.

Począwszy od 1 grudnia 2020 r. - zgodnie z porozumieniem zawartym dnia 26 listopada 2020 r. pomiędzy Powiatem Gliwickim a Gminą Toszek w sprawie woli przejęcia przez Gminę Toszek od Powiatu Gliwickiego zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej - przekazano to zadanie Gminie Toszek i obecnie realizuje je biblioteka funkcjonująca w ramach Centrum Kultury „Zamek w Toszku” z siedzibą w Toszku przy ul. Zamkowej 10, której organizatorem jest Gmina Toszek.

ZABYTKI

Realizacja Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Gliwickiego na lata 2018-2021

Zadania powiatu w zakresie ochrony zabytków obejmują:

- sporządzanie powiatowego programu opieki nad zabytkami oraz sprawozdania z jego realizacji,
- wykonywanie zadań wynikających z uprawnienia do umieszczenia w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków na zabytkach nieruchomych znaków informujących o tym, że zabytek podlega ochronie,
- prowadzenie listy i ustanawianie na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków społecznych opiekunów zabytków oraz cofanie tego ustanowienia,
- nadzór nad ochroną zabytków w powiecie na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

W działania te wpisuje się "Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Gliwickiego na lata 2018-2021", realizowany w 4-letnim cyklu. Program ten zawiera m.in. wykaz wszystkich obiektów zabytkowych i objętych ochroną konserwatorską, jak również informację o stanie zabytków i kierunkach dalszych działań. Wg danych Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Gliwickiego na lata 2018-2021, ochroną prawną na mocy wpisu do rejestru zabytków objętych jest 147 obiektów z terenu powiatu gliwickiego.

Wśród obiektów zabytkowych najliczniej reprezentowane są domy mieszkalne (większość znajduje się w granicach Pyskowic i Toszka) i budynki sakralne (kościół i kaplice), ale w rejestrze widnieją również obiekty związane z transportem kolejowym standardowym i wąskotorowym (dworce kolejowe, magazyny, układy torowe i budowle inżynierskie), zespoły pałacowe i dworskie, budynki użyteczności publicznej (ratusze, szkoły, szpitale) oraz dwa zamki. Do rejestru zabytków wpisano również 15 stanowisk archeologicznych i trzy założenia urbanistyczne.

Własnością Powiatu Gliwickiego są dwa obiekty zabytkowe:

- Zespół Pałacowo–Parkowy w Sośnicowicach (obecnie Dom Pomocy Społecznej „Ostoja”),
- Królewskie Seminarium Nauczycielskie w Pyskowicach (obecnie Zespół Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach).

Wykaz wszystkich znajdujących się na terenie powiatu gliwickiego obiektów zabytkowych i objętych ochroną konserwatorską oraz informacje o kierunkach dalszych działań zamieszczono w Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Gliwickiego na lata 2018-2021.